

Biodiversitetsindsats i Syddjurs



Anita Søholm, Biolog, Lektor VIA Pædagoguddannelsen, medlem af natur, teknik og miljøudvalget og Fredningsnævnet

Hvad er natur?

- Filosofen Hans Fink fra Aarhus Universitet har opregnet syv forestillinger eller begreber om naturen, som alle spiller en rolle for, hvordan vi tænker og taler om naturen, og hvilken politisk betydning de får for vores forhold til naturen.

Naturen som det uberørte

Naturen er det, som er helt uberørt af menneskets indgriben.

Naturen som det vilde

Forskellen mellem det dyrkede og udyrkede landskab. Naturen begynder, hvor den systematiske udnyttelse hører op. Ødemarker, urskove, bjerge, ørkner, moser, tundra, men også skove, heder og strande.

Naturen som det landlige

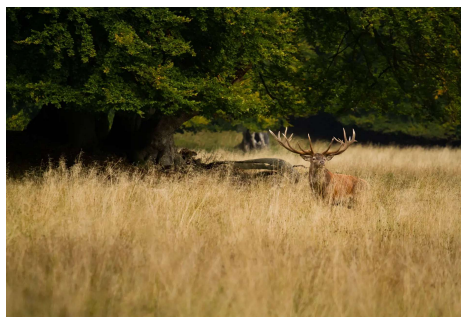
Knytter sig til forskellen mellem land og by. For de fleste er dansk natur et varieret landskab med marker, skov og vand. Her udfolder naturen sig afhængigt af vejr og de skiftende årstider. Naturen er landskabet set med den vejfarendes og turistens æstetiske blik. Landlivet ses som noget ægte i pagt med den fri natur.

Naturen som det grønne

Naturen som den levende, organiske og lavteknologiske modsætning til det mekaniske, syntetiske og højteknologiske. Haver og parker kan ses som natur i modsætning til beton og asfalt. Naturmaling, der kan nedbrydes biologisk, er mere naturlig end olie- og plastikmaling



Hvad er natur?



Naturen som det fysiske

Naturen er det naturlovsbestemte, som naturvidenskaben og især fysikken kan beskrive. Naturen er det objektive, som omfatter alt fra de mindste elementarpartikler og den menneskelige organisme til de største stjerneåger. Modsætningen er de subjektive, psykiske, symbolske, sociale og kulturelle verdener.

Naturen som det jordiske

Vores måde at tænke og tale om naturen på, er afgørende påvirket af forestillingen om en guddommelig eller overnaturlig skabermagt, som selv står uden for det skabte. Naturen er ikke "det derude" men "det henede".

Naturen som det hele

Forestillingen om naturen som Altet, Verden, Universet, Kosmos. Naturen er både det, som mennesket har påvirket og ikke påvirket.

Vi må ikke glemme sammenhængen mellem de forskellige natursyn. Naturen er også os og alt vores og ikke kun noget vi står uden for, som vi skal tage større eller mindre hensyn til. I sidste ende er al politik naturpolitik.

Kilde: Hans Fink: "Et mangfoldigt naturbegreb" fra bogen Naturens værdi: Vinkler på danskernes forhold til naturen. Gad, 2003.

Hvad er biodiversitet?

- FN definerer biodiversitet som: "Mangfoldigheden af levende organismer i alle miljøer, både på land og i vand, samt de økologiske samspil, som organismerne indgår i. Biodiversitet omfatter såvel variationen indenfor og mellem arterne som mangfoldigheden af økosystemer." Med andre ord er biodiversitet alt liv på jordkloden, herunder dyr, planter, svampe, bakterier og andet levende både på land og i vand.
- Biodiversitet er overordnet set et begreb, der favner den brede mangfoldighed af liv i alle jordens naturtyper og levesteder. For eksempel kan på et levested som i en gammel egeskov, leve mange forskellige slags arter side om side. Her findes både insekter, pattedyr, fugle, planter, svampe og bakterier der udfylder hver deres rolle i økosystemet.
- Et økosystem kan også være en eng, en hede, en sø eller en sump. På alle disse levesteder findes en mangfoldighed af meget forskellige organismer, som tilsammen udgør økosystemets biodiversitet.



Trusler mod biodiversiteten

- Biodiversiteten, som er afgørende for økosystemers overlevelse, er under pres, og en stor del er allerede forsvundet.
- Arealanvendelsen ændrer sig, bl.a. på grund af intensivning af landbruget og urbanisering, anlægsprojekter i naturen, overudnyttelse, forurening, klimaændringer og introducerede arter, som konkurrerer med den oprindelige flora og fauna, hvilket alt sammen skader de naturlige økosystemer. De forskellige årsager til biodiversitetens tilbagegang forstærker ofte hinanden.



Naturen mangler plads

Manglen på plads og ødelæggelsen af levesteder er den allervigtigste årsag til tilbagegangen i biodiversiteten. Mange arters levesteder er forsvundet, bliver mindre eller forstyrres på grund af ændret arealanvendelse, såsom opdyrkning og bebyggelse.

Når de tilbageværende levesteder bliver mindre og fragmenterede, bliver de samtidig meget sårbare over for de andre trusler. Når de først er ødelagt, er det ofte dyrt og nogle gange umuligt at genoprette dem.

Danmark er blandt de lande i Europa, som har mindst beskyttet natur. Og derfor er vores vilde dyr og planter meget pressede, for de mangler simpelthen plads og uforstyrrede levesteder.

1.932 arter af danske dyr, planter og svampe er truede ifølge [den danske rødliste](#). Det betyder, at de er i høj risiko for at uddø i den danske natur.



Helt konkret udgør det danske landbrug 60,8 procent af det danske landareal, mens produktionsskov og natur står for henholdsvis 12,7 og 12,5 procent af arealet.

De sidste 14 procent udgøres af en kategori, der hovedsageligt består af byer og infrastruktur. Vedvarende energi er også en del af denne kategori, men optager ikke meget af det samlede areal.

Dagsommerfuglene er pressede i den danske natur. 34 procent af arterne er enten allerede uddøde eller så truede, at de risikere at forsvinde fra vores natur.

Mange sommerfugle har fået dårligere og dårligere vilkår i Danmark. Det har de, fordi deres levesteder forsvinder.

Nogle sommerfugle har brug for bestemte typer af natur for at kunne leve. Det kan være lysåbne skove, våde landskaber eller et varieret udbud af vilde blomstrende urter. Og den slags natur er der kommet mindre og mindre af herhjemme. Vores skov- og naturområder bliver mange steder drænet og intensivt dyrket. Selv vores grøftekanter bliver ofte holdt som kortklippede græsrabatter.

[Den danske rødliste](#) har vurderet 76 arter af dagsommerfugle, og det er nedslående læsning. 13 arter af sommerfugle lever slet ikke herhjemme længere. Og yderligere 13 arter er så truede, at der er høj risiko for, at de også vil forsvinde fra den danske natur på kort eller lang sigt - bølgeblåfugl.



I dag er der registreret lidt over 35.000 danske **arter** på Allearter.dk. Det tal siger selvfølgelig en hel del om, **hvor mange arter** der findes ...

EU's nye naturgenopretningslov

- Over 80% af de europæiske naturområder er i dårlig forfatning.
- EU landene skal genoprette mindst 30% af de naturområder, der er i dårlig forfatning inden 2030, 60% inden 2040 og 90% inden 2050.
- Den nye lov fastsætter et mål for EU om at genoprette mindst 20% af land- og havområder inden 2030, og alle økosystemer, der har behov for genopretning, inden 2050.
- Landbrugsøkosystemer: for at forbedre biodiversiteten i landbrugsøkosystemerne skal EU landene gøre fremskridt mht. to af følgende 3 indikatorer: indekset for sommerfugle på græsarealer, andelen af landbrugsarealer med landskabstræk med stor diversitet og lageret af organisk kulstof i dyrket mineraljord. Der skal også indføres tiltag for at øge indekset for agerlandsfugle, da fugle er gode indikatorer for biodiversitetens generelle tilstand (fødekæder).

Natura 2000 Syddjurs

- Natura 2000 er betegnelsen for et netværk af beskyttede områder i EU. Områderne skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.
- Ramsar områder, Habitatsområder, fuglebeskyttelse.
- Syddjurs: Kaløskovene og Kaløvig, Mols Bjerge med kystvande, Kobberhage, Stubbe Sø, Begtrup Vig og kystområder med Helgenæs, Tved Kær.
- Det er kommunen og andre myndigheders opgave at sikre, at de bestemte naturtyper og arter på områderne ikke bliver påvirket på en negativ måde.
- Det er statens opgave, at overvåge og sikre områdets tilstand. Staten skal hvert 6. år lave en Natura2000 plan. Ud fra de planer, laver kommunen en handleplan for hvert område, der beskriver, hvilken indsats der skal ske på området. Fx græsning eller bekæmpelse af invasive arter.
- På Helgenæs, område 51

Natur og miljø

- Natur og miljø er en national interesse. Det er et overordnet nationalt hensyn, at naturområder og levesteder for dyr og planter opretholdes og genoprettes, og at forurening af miljøet forebygges og hindres samtidig med at andre samfundsmæssige behov tilgodeses.
- Den nationale interesse fokuserer på indsatsen for at bevare eksisterende naturområder som levesteder for naturligt hjemmehørende arter af planter og dyr samt at sikre større sammenhængende naturområder, der understøtter en positiv udvikling i biodiversiteten. Kommuneplanlægningen er et væsentligt redskab til at sikre, at den samfundsmæssige udvikling kan ske på et bæredygtigt grundlag med respekt for menneskets livsvilkår og under hensyntagen til naturområder, miljøet og dyre- og plantelivet samt til udviklingsscenarier for klimaændringer, herunder oversvømmelses- og/eller erosionsrisici.
- Den nationale interesse for natur og miljø fokuserer ligeledes på de beskyttelseshensyn, der skal sikres på tværs af kommunegrænser og har betydning for en hensigtsmæssig udnyttelse af landets ressourcer på lang sigt.



Naturbeskyttelse og genopretning

- Det er en national interesse, at arealanvendelsen afvejer hensynet til natur og miljø, herunder menneskers levevilkår og bevarelsen af dyre- og plantelivet, og at Danmark varetager sine internationale forpligtelser vedrørende bevarelse af naturen med dens bestande af vilde dyr og planter og deres levesteder.
- Grønt Danmarkskort, der samler naturtemaer i ét sammenhængende naturnetværk, skal sikre en forstærket indsats for større og sammenhængende naturområder, og det skal tjene som et strategisk planlægnings- og prioriteringsværktøj for kommuner, stat, foreninger og fonde som grundlag for prioritering af kommende naturindsatser.
- Det er en forudsætning for velfungerende naturplanlægning, at der sikres et godt samspil med de øvrige arealinteresser i det åbne land.
- Der lægges således vægt på, at kommunernes udpegninger ikke påfører lodsejere begrænsninger ift. udnyttelse af landbrugsejendomme, fx til udvidelse af husdyrbrug eller ny bebyggelse.

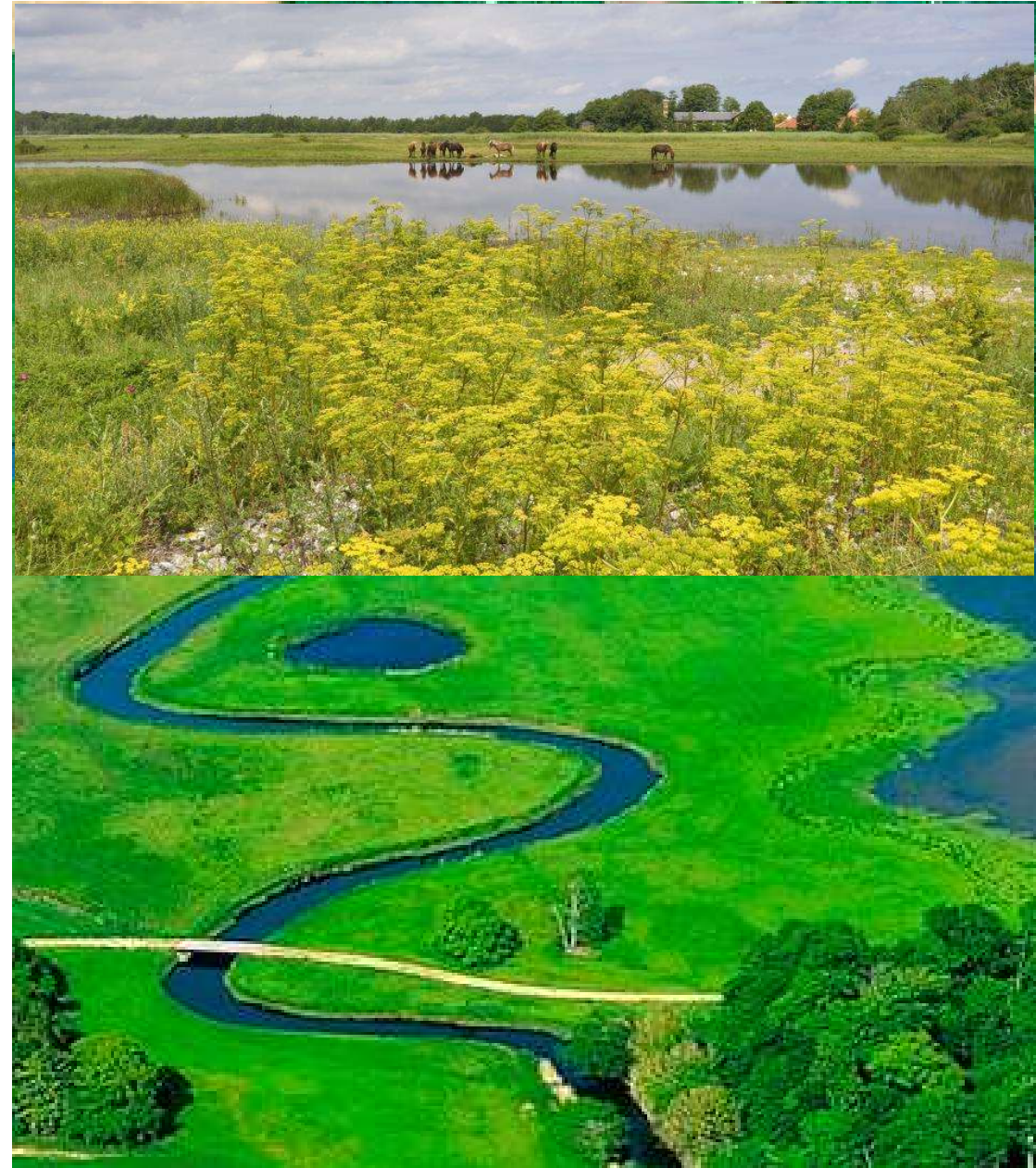


- **Lavbundsarealer**

- Det er en national interesse, at lavbundsarealer, der kan genoprettes til vådområder, og som vil kunne udvikle sig til værdifulde natur- eller vådområder, sikres bedst muligt. Vådområdeprojekter er et væsentligt middel til at nedbringe næringsstofindholdet i vandmiljøet- og CO₂.

- **Grundvand**

- Beskyttelse af grundvand mod forurening er en national interesse. Kommuneplanlægningen skal medvirke til at sikre, at drikkevandsforsyningen er baseret på rent grundvand. Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), indvindingsoplande til almene vandforsyninger udenfor OSD og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) udgør kernen i den overordnede grundvandsbeskyttelse og betragtes som områder, hvis beskyttelse kommunerne skal varetage i deres fysiske planlægning.



- **Skovrejsning**

- Det er en national interesse, at kommuneplanerne understøtter skovlovens formål om at forøge skovarealet og målet i Danmarks Nationale Skovprogram fra 2018 om, at skovlandskaber skal dække 20-25 procent af Danmarks areal inden udgangen af det 21. århundrede. Skovene dækker i dag ml. 14-15 procent af landets areal. Mere skovareal i Danmark underbygges af regeringsgrundlaget fra december 2022, hvoraf det fremgår, at det er ambitionen at fremlægge en skovplan med et mål om etablering af 250.000 hektar ny skov i Danmark. Etablering af ny skov bidrager væsentlig til at nå klimaneutralitet og på sigt nettonegative emissioner.
- Udpegning af skovrejsningsområder er retningsgivende for, hvor det ud fra en samfundsmæssig helhedsbetragtning er mest hensigtsmæssigt at placere nye skove. I områder med naturværdier, landskabsværdier, geologiske værdier, kulturhistoriske værdier samt i råstofgraveområder og i arealkorridorer til fremtidige og eksisterende infrastrukturanlæg, kan disse interesser være uforenelige med skovrejsning. Sådanne områder skal friholdes for skovrejsning og skal derfor udpeges til områder, hvor skovrejsning er uønsket.

Hvad er urørt skov?

En skov er i princippet urørt fra den dag, der ikke længere er træproduktion i den. Men for at skabe de bedste vilkår for biodiversitet, når en produktionsskov skal blive til urørt skov, så kan det være nødvendigt, at vi mennesker hjælper til med at skabe mere lys til skovbunden, fjerne bestemte træarter og øge den naturlige vandstand i skoven. Det er en lang proces, men med tiden vil skoven udvikle sig i en vildere og mere naturlig retning til fordel for dyr og planter.

[Læs også om produktion af træ.](#)

Når skov står urørt, så skaber det en helt særlig natur, som gavner biodiversiteten. For når de naturlige processer får lov til at ske af sig selv, giver det bedre levesteder til de arter, som har allermest behov for det.

Naturstyrelsen har derfor over en lang periode startende tilbage i 1990'erne arbejdet med at udpege urørt skov på statens værdifulde naturarealer. Særligt over de senere år har der været sat fuld fart på disse udpegninger sådan, at der nu er udpeget ca. 70.000 ha urørt skov på de arealer som Naturstyrelsen forvalter.



Naturen i Syddjurs

Budgetaftale 2024 og overslagsårene 2025-27

Styrket fokus på miljø, klima og biodiversitetsområdet. 1 mil. Afsat for at skabe øget grøn fremdrift. Fx udtagning af lavbundsjorder, styrket administration af naturbeskyttelsesområdet og etablering af nye naturprojekter.

Natur-, teknik- og miljøpolitik vedtaget i Byrådet i Syddjurs den 25/10 2023, fra vision til strategi Liv i naturen, bæredygtig bosætning, lokaldemokrati og inddragelse. Vi står midt i en biodiversitets- og klimakrise, vi har enestående naturværdier, som vi skal beskytte og udvikle, vi skal reducere vores klima- og miljømæssige fodaftryk. Fokusområder: Fra vision til politik. Bæredygtighed og De 17 Verdensmål. 1. Mobilitet, trafiksikkerhed og kollektiv trafik, 2. Miljø og klima, 3. Havmiljø og kyststrækninger, 4. Natur og biodiversitet, 5. Energirigtig drift af kommunale ejendomme, 6. Anlæg og kommunalt byggeri.

Biodiversitetsstrategi marts 2022 skal være med til at sikre, at vi når målene for udviklingen i kommunen

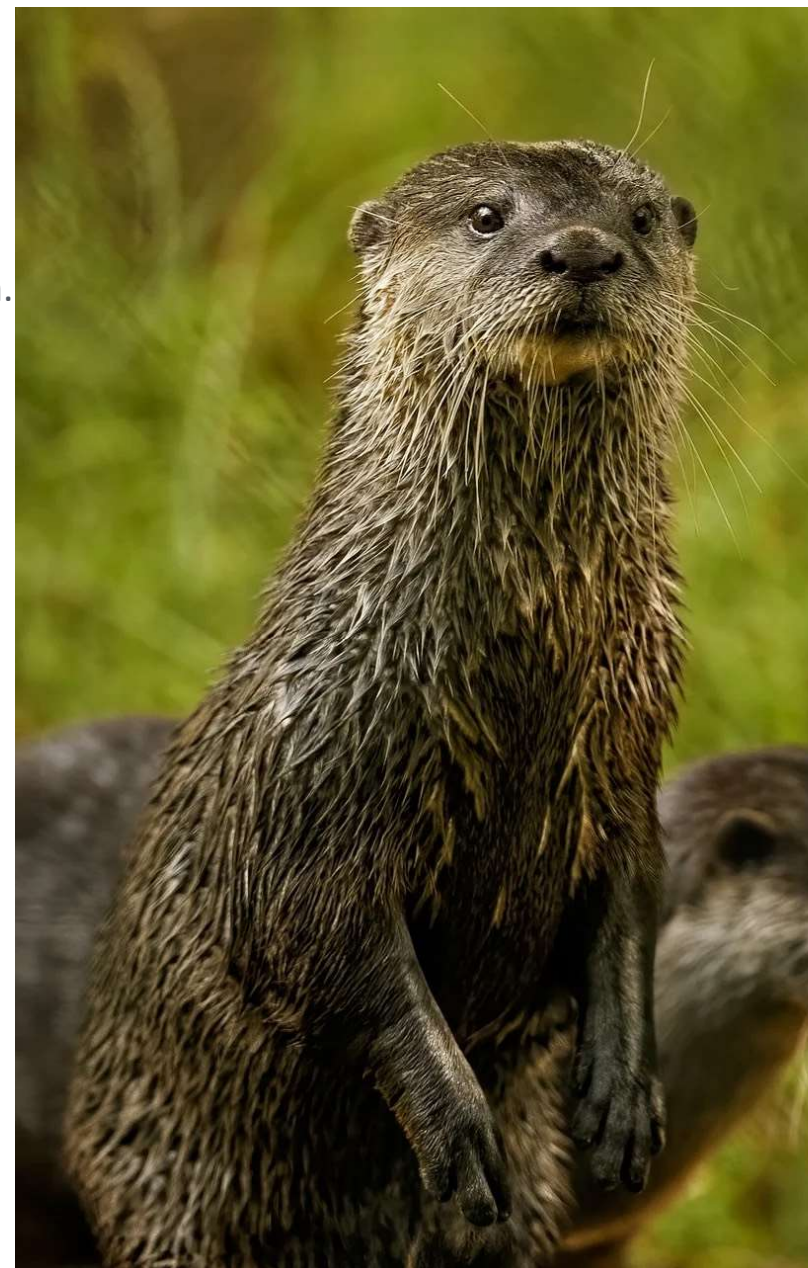
Naturlig skov - gamle træer, vand, lysninger, græsning, vådområder, sammenhæng i naturen rent geografisk

Træpolitik nov. 2020

Målet med en træpolitik er at bevare, beskytte og udvikle den grønne ressource bedst muligt. Syddjurs Kommune vil øge forståelsen for træers og bevoksningers værdi. Træpolitikken er en delpolitik på naturområdet i Syddjurs. I sammenhæng med bl.a. skovpolitikken (PEFC certificering), biodiversitetsstrategi, klimahandlingsplan og naturkvalitetsplan giver træpolitikken ambitiøse målsætninger for hvordan Syddjurs Kommune skal udvikle sig bæredygtigt. Træpolitikken konkretiserer således Syddjurs Kommunes bæredygtighedsstrategi fra 2020, på dette specifikke område. Politikken danner grundlag for administrationens praksis for plejen af kommunale arealer. Bl.a. vil borgerhenvendelser om ønsker til beskæring eller fældning af træer og buske på kommunale arealer, blive administreret i overensstemmelse med træpolitikken.

Biodiversitetsstrategi 2022

- Syddjurs kommune ønsker at bevare og fremme biodiversiteten i kommunen.
- Drift af egne arealer og nye projekter
- Kommuneplan
- Det grønne Danmarkskort
- Finansiering af private projekter i naturpuljen og rådgivning omkring dem
- Naturlig skov, græsning og vådområder
- Sammenhæng i den gode natur
- NB Naturnationalpark i Mols Bjerge og Urørt skov på statslige arealer



I Naturnationalpark Mols Bjerge kan besøgende få spændende naturoplevelser i en 775 ha stor park naturnationalpark på statslige arealer.

- For alle de kommende naturnationalparker gælder det, at lovgivningen sætter de overordnede rammer for naturnationalparkerne. Det fremgår af loven, at en naturnationalpark skal forvaltes med natur og biodiversitet som hovedhensyn, med henblik på at naturen i området så vidt muligt kan udvikle sig på egne præmisser. Her er helårsgræsning med store græssende dyr og dertilhørende hegn en central del af konceptet.



Fredningsforslag for Kalø Godslandskab

- Fredningsforslaget omfatter et areal på 815 areal, som afgrænses i syd og sydvest af kystlinjen, i nord og nordvest af Rønne bygrænse, i nordøst af motortrafikvejen og i øst af private natur- og landbrugsarealer.
- Naturstyrelsen ejer 790 ha af arealet, mens Syddjurs Kommune ejer 12 ha veje i området. Og så er der 13 ha umatrikulerede arealer.
- Formål: sikre og forbedre de store landskabelige værdier ved Kalø gods med enge, overdrev, levende hegn, store træer og skove, med særlig vægt på at sikre udsigten fra Rønne og sydpå mod slotsruinen, herunder at sikre landskabet mod tilplantning, byudvikling og tekniske anlæg.
- At sikre og forbedre den biologiske mangfoldighed i området, der knytter sig til skovene, overdrev, enge, søer, vandløb mv., der ligger spredt i området, og forbedre levevilkårene for et rigt dyre- og planteliv
- At beskytte de geologiske terrænformer
- At sikre områdets kultur spor
- At sikre områdets rekreative kvaliteter og offentlig færdsel
- At skabe grundlag for naturpleje
- Og medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus af arter og naturtyper, som Natura 2000 område nr 230, Kaløskovene og Kaløvig er udpeget for.

Naturtips til din sommerhusgrund

- Lad stubbene stå, når du fælder træer. Fordi stubbene giver livsgrundlag for masser af insekter og andet liv, fordi stubbene kan være dekorative, og fordi du sparer CO2-udslippet fra 'stubfræseren'.
- Skån insekterne - lad græsset blive højt. Tæt græsslåning gør tre ting:
- Det dræber de dyr, som måtte have slået sig ned på plænen. Ud over græshopper kan det f.eks. være sommerfuglelarver af de smukke Randøjer, Fårekylinger, bier osv.
- På lidt længere sigt udvælger den tætte slåning de planter – især græsser – som kan tåle at blive bidt af i 3,5 cm's højde hver uge. Derved mister man masser af smukke og fine urter, som kunne være livsgrundlag for sommerfugle og andre insekter.
- Det sikrer meget effektivt at der ikke kan vokse træer op (eller hybenroser)





Kæmpe-Træhveps – helt ufarlig selv om den prøver at ligne den Store Gede-hams

Der er især biller og træhvepse som lever af træ. Enkelte angriber levende træer og betragtes derfor som skadedyr, men mange arter 'angriber' kun de døde træer eller stubbe, så dem kan vi roligt give plads til. Og det er ikke de samme arter som angriber de levende og de døde træer, så vi behøver ikke bekymre os om at skabe flere skadedyr, ved at efterlade dødt træ.

Larverne lever ofte i flere år inden i det døde træ før de kommer frem som voksne biller. Man skal være meget heldig for at se de voksne biller eller træhvepse forlade træet, men vi ser jo deres 'udflyvningshuller'...

De huller kan de hulboende enlige bier bruge til deres yngel. Så du behøver ikke lave 'insekthoteller', hvis du har døde stubbe med huller.

Hullerne giver også adgang for svampesporer, og så kan svampene gå i gang med at nedbryde træet enzymatisk.

Rød Blomsterbuk – hun og to hanner.

Larverne lever i dødt fyrre- eller grantræ.

Når billerne forlader træet efter nogle år som larver, efterlader de et hul, som de enlige vilde bier kan udnytte som reder for deres larver.



Hvad får du, hvis du lader græsset stå – måske bare på en del af grunden:

1) Du skåner insekter og andre smådyr mod at blive knust i plæneklipperen.

2) Du får større mangfoldighed af vilde planter – alle dem som ikke tåler tæt 'græsning', og som vi sådan mangler i det danske landskab. Mange er smukke og dekorative, hvis de får lov at udvikle sig.

For at undgå at arealet bliver til et buskads eller en skov, skal det slås om efteråret og afklippet rives sammen og fjernes. Afklippet skal fjernes for at fjerne næringsstoffer ('gødning') fra arealet, for de fleste af de spændende urter, vi gerne vil se, foretrækker næringsfattig jord.

Af samme grund er 'muldjord' og gødning naturligvis bandlyst på naturgrunden.

Lille Ildfugl

- denne skønhed sad på Håret Høgeurt





Mørk Jordhumle

- tåler heller ikke en tur i græsslåmaskinen...



Er der højt og tæt græs, skal der måske også slås en gang om sommeren – inden græsset når at smide side frø – og græs er gerne det første der blomstrer. Afklippet skal naturligvis rives sammen og fjernes. Dette skal gøres for at fjerne næring og tæmme konkurrencen fra græsset. Sommerslåningen skal måske gentages gennem flere år...

Slåningen sker ideelt med en le, men en græstrimmer kan også gøre det.

Græsslåmaskinen er det dårligste redskab, fordi den ikke kan stilles til ret høj klippehøjde, og fordi den kværner græsset og gør det svært at fjerne.

3) Lader du være med at slå græs på et område gennem flere år, vil der med stor sandsynlighed begynde at vokse buske og træer. Især dem som fuglene spreder frø fra ved at æde bærrerne – f.eks. Røn, Tjørn og Slåen, Men det kan også være Hassel, Eg eller Bøg, hvor det er Egern eller Krager der begraver frøene.

Vælg hjemmehørende buske og træer

Foråret er den tid hvor mange går på planteskole for at købe noget nyt til sommerhusgrunden...

Hvis du samtidig vil hjælpe den danske natur - insekter og fugle - skal du købe hjemmehørende buske og træer.

Vildæble
Rødel
Ask
Dunbirk
Stilkeg
Vortebirk
Vintereg
Skovfyr
Alm. Hæg
Fuglekirsebær
Spidsløn
Navn
Femhannet pil
Seljepil
Bened
Alm. Ene
Dunet gedeblad
Hassel
Alm. Hyl
Alm. Hvidtjørn
Gråpil
Hunderose
Æblerose
Klitrose
Slåen
Tørst
Taks
Alm. Gedeblad



Rådyrene er smukke og hyggelige, men de er ret hårde ved bevoksningen, fordi de udvælger sig de fine og spæde skud, dagen igennem. Man har påvist at rådyr spiser omkring 30 forskellige planter i løbet af dagen.

Lige nu påvirker rådyrene også bevoksningen, ved at bukkene skraber huden af deres gevir. Mange kender sikkert de små træer der har fået flået barken af – som på billedet nedenfor.

Løsningen kan selvfølgelig være at pakke tingene ind i net og hegn, men man kan faktisk undgå skaderne ved at stikke nogle få pinde i jorden, som vist på billedet. Det er faktisk ret effektivt.



Rynket rose

At hybenrosen er invasiv, betyder, at den ikke hører naturligt hjemme i Danmark, og at dens tilstedeværelse truer den danske naturs oprindelige arter.

Hybenrosen kom til Danmark fra Asien i 1800-tallet og blev især i 1950'erne brugt til at skabe læ i f. eks. sommerhusområder.

Markfirbenet, klitrosen og skotsk lostilk er bare nogle af de dyr og plantearter, som er i fare for at blive udryddet, hvis ikke vi får bugt med planten.

Den vilde hybenrose – eller rynket rose, som den også kaldes – er en velduftende plante,

Men planten vokser hurtigt og danner tætte krat, hvor intet kan gro. Dermed er der risiko for, at hybenrosen udkonkurrerer den naturlige vegetation i et område og overskygger andre områder, så der bliver sværere levevilkår for både dyr og planter.

Hybenrosen har ingen naturlige fjender i den danske natur.



Sådan bekæmpes hybenrosen

Hybenrosen findes landet over, men er i særdeleshed udbredt i naturarealerne langs kysten og især langs den jyske vestkyst.

Man skal bruge en buskrydder. Slå hybenrosen helt ned, og hver gang den begynder at vokse, slås den ned igen, f.eks. med en græsslåmaskine. Selv hvis den kun er 10 cm over jorden.

Vær ihærdig, så kan man have en forhåbning om, at man har udpint plantens rodnet efter 2 eller 3 år. Man kan også trække et gammelt gulvtæppe over stubbene, når man har slået planten ned. Læg nogle sten på tæppet, så det ikke blæser væk.

På den måde kvæles planten ved at fratage den sin lyskilde. Uanset metode kan kampen tage flere år.







- Nældens takvinge larver og nældens takvinge på blåhat.



- **Oversvømmelse og erosion**

- Det er en national interesse, at alle kommuner udpeger områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion, og at kommuneplanen indeholder retningslinjer for etablering af afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse eller erosion, hvis der planlægges for byudvikling, særlige tekniske anlæg, ændret arealanvendelse mv. i de udpegede områder. Kommunerne kan alternativt vælge at friholde udsatte områder for sårbar arealanvendelse. I forhold til denne nationale interesse er der gennem forskellige statslige styrelser stillet data og platforme til rådighed, som kan understøtte kommunerne i udarbejdelsen af kort for forskellige oversvømmelses- og erosionskilder, herunder Kystplanlægger.dk og KAMP.
- Det er en national interesse, at kommune- og lokalplaner hænger sammen med risikostyringsplanerne i medfør af oversvømmelsesloven. Risikostyringsplanerne er udarbejdet med henblik på at nedbringe de potentielle negative følger af oversvømmelser for menneskers sundhed, miljø, kulturarv og økonomiske aktiviteter og/eller nedbringelse af sandsynligheden for oversvømmelse.

Det er national interesse

- At den kommunale arealanvendelse er i balance med hensyn til natur og miljø, herunder menneskers levevilkår og bevarelsen af dyre- og plantelivet.
- At sikre natur- eller miljøhensyn, der følger af EU-lovgivning, andre internationale forpligtelser eller af national lovgivning, f.eks. forpligtelser vedrørende bevarelsen af naturen med dens bestande af vilde dyr og planter og deres levesteder.
- At varetage beskyttelseshensyn, der skal sikres på tværs af kommunegrænser, eller som har betydning for en hensigtsmæssig udnyttelse af landets ressourcer på lang sigt.